

MIJN PROZA

De vlucht van Twatwa

Ik ben een heel bijzondere vogel. Ik heet Twatwa en zit gevangen in een kooitje. Ik woon al mijn hele leven in Suriname, net als mijn ouders. Het zal altijd een geheim blijven, wie mij de naam gegeven heeft. Ik heb ervoor gekozen om in dit land te wonen, omdat het boordevol geheimen is. Iedere Paramariboëes, een inwoner van de hoofdstad heeft er minstens tien. Sinds ik in Paramaribo woon, heb ik er ook een. Ik vind geheimen helemaal niet zo leuk, omdat ik niemand durf te vertrouwen. Ik wil er van af, daarom verklap ik het maar.

Ik heb stiekem de taal van de Surinamer geleerd. Die taal heet het Sranan. Maar omdat de mensen veel Nederlandse woorden gebruiken bij het Sranan, heb ik ook het Nederlands kunnen leren. Spreken kan ik niet, omdat ik alleen een snavel heb en geen lippen. Maar ik kan erg mooi fluiten en mensen noemen dat zingen.

Mensen zijn een beetje dom, want ze weten niet, wanneer en waarom ik fluit. Als ik een gekrijs laat horen, komt de hele familie van de vogelbeul rondom mijn gevangenis staan. Dan wordt er gejuicht en gegokt, hoeveel keren ik zou fluiten. Ik liet altijd de jongste dochter winnen, omdat zij het vreselijk vond, dat ik in een kooi gevangen zat. De vogelbeul was erg trots, omdat er in het hele land geen vogel te vinden was, die mij kon overtreffen. Hij heeft mij, twee jaar geleden gevangen, ergens heel ver achter het bos, toen mijn moeder me leerde vliegen. De vogelvanger wilde aan niemand vertellen, waar hij mij gevangen had.

Dat was zijn geheim. Ik ben het slachtoffer geworden van mijn nieuwsgierigheid als kind. Op een heel zonnige dag hoorde ik in een open veld, een prachtig gefluit. Dat was nieuw voor mij, omdat ik mijn moeder nooit had horen fluiten. Ik wilde weten waar dat geluid vandaan kwam en vloog regelrecht in een klep, een soort vogelval. De val was heel sluw geplaatst tegen een kooi waar een andere vogel in gevangen zat. Ik was jong en kende het gevaar niet. Ik heb gesputterd en heel wild gedaan, soms van me afgebeten, maar het hielp niet. Om ervoor te zorgen dat ik niet weer zou kunnen wegvliegen, heeft de vogelvanger een veertje uit mijn linkervleugel getrokken. Ik gilde het uit van de pijn en de vogelbeul, vertelde aan iedereen dat ik een mannetje was en dat ik een topzanger zou worden. Vogelbeulen houden alleen van mannetjes, daarom keerde hij me vaak om, deed allerlei oefeningetjes, om er zeker van te zijn dat ik geen vrouwtje was. Hij had mijn moeder ook makkelijk kunnen vangen, maar de beul had geen belangstelling voor wijfjes.

Hij stopte mij in een nieuwe kooi en ik kreeg een bakje met glanzend vogelzaad, dat ik moest proberen lekker te vinden. In de natuur aten mijn moeder en ik voedsel, dat we in de omgeving konden vinden en goed smaakte. Mijn eten kwam nu uit het buitenland en daar moest ik blij om zijn, scheen de beul te denken. Ik kreeg ook een eigen watertorentje, waar ik erg zuinig op het water moest zijn. Bij elke slok kreeg ik een luchtbel te zien. Uit verveling telde ik de belletjes. Ik kon me niet meer lekker baden in een plasje en dat was vervelend en ik vond mezelf ook vies. Wel kwam de beul elke ochtend, nam een slok water en proestte dat boven op me. Ik werd echt misselijk van het stinkwater, uit zijn ongewassen mond. Ik gilde het uit en hij dacht dat ik het leuk vond. De beul hield van mij, was ook heel trots op mijn manier van zingen. Hij gaf mij een grappige nagelvijl, alsof ik een dame was die de hele dag met de nagels bezig moest zijn. Hij had een schuifje met een heel klein beetje krachtvoer, om mij in staat te stellen de hele dag door te zingen. Ik had al gauw door, dat ik mijn slimheid moest gebruiken, om te overleven. Op de vloer van mijn gevangenis had hij zand gestrooid, maar het rook niet fris. Vogelpoep blijft vogelpoep ook op speciaal wit zand blijft dat stinken. In de natuur zag ik mijn poep nooit terug, en dat was echt zalig. Ik nam het besluit om de taal van de beul te leren. Het bleek makkelijker te gaan dan ik gedacht had. Dat kwam vooral omdat ik een slimme vogel ben. Ik leerde twee talen

omdat ik me nooit kan vergissen. Hij had ook een spiegeltje in mijn kooi geplaatst. Eerst vond ik dat grappig, omdat ik mezelf voor het eerst kon zien. Ik schrok wel even van mijn eigen schoonheid. Ik was inderdaad een prachtige vogel. Hij probeerde mij wijs te maken, dat ik door het kijken in de spiegel, beter zou gaan zingen. Ik moest zo dom zijn om te denken dat er nog een vogel in de spiegel zat en dat ik hem moest verjagen met mijn zang. Ik bleef fluiten tegen de spiegel omdat ik mezelf elke dag mooier ging vinden. Sommige mannen fluiten ook, wanneer ze een andere mooie mens zien. Hij speelde duidelijk een spelletje met me, en ik speelde het spelletje mee. “Ik ben een mooie vogel”, krijste ik steeds voor de spiegel en de beul prees zichzelf. Mijn mooie witte snavel paste precies bij mijn strak glanzend zwart pak. Mijn staart was perfect, niet te lang niet te kort en vooral niet te breed. Ik heb me wel afgevraagd, waarom mijn oogjes elk een andere kant uit keek. Met elk oog zag ik iets anders. Het zou handig kunnen zijn als er gevaar dreigde, maar niet leuk, want ik zag steeds de helft van mezelf in de spiegel. Mijn ogen stonden dus op de verkeerde plaats.

Daarom ben ik zo onrustig met het hoofd, want ik wil steeds wat links en rechts van me is, in een keer kunnen zien. “Als ik later kindertjes heb, dan plaats ik de oogjes voor op de kop. Misschien laten de beulen ons dan met rust”. Op een zondagochtend nam hij me mee naar het Plein van de Republiek, waar vele beulen bij elkaar kwamen, elk met een kooitje in de hand. Overal staken stokken in de grond, en daar werden onze kooitjes aan opgehangen. Ik probeerde mijn geheim aan de andere vogels te verklappen, maar ze luisterden niet. Ze probeerde alleen zo hard mogelijk te fluiten om mij te overtreffen. Ik was bang dat de beul te weten zou komen, dat ik mijn soortgenoten aan het ophitsen was. Vogelbeulen zijn altijd volwassen mannen, echt waar. De beulen liepen als stoute jongens rond om op te scheppen over hun gevangene, de prijs die ze betaald hebben om in het bezit te komen van een vogel en de prijs die ze aangeboden werd voor de zingende vogel. Ze kwamen soms dicht bij elkaar om te onderhandelen over de prijs. Ik hoorde mijn beul een keertje fluisteren, dat hij me voor veel geld zou verkopen aan iemand, die vogels naar Nederland smokkelde. Ik moest er niet aan denken, naar Nederland als smokkelwaar, negen uren lang mijn snavel houden in een zakje en dat voor euro's. “Ik laat mijn waarde niet in euro's uitdrukken. Ik ben een trotse Surinaamse vogel en zou misschien nog genoeg nemen, als de beul in srd's, de munt van Suriname, had afgesproken. Maar ik wil ook niet naar Nederland. Ik moet er niet aan denken in de kou, in de Bijlmer op negen hoog waar je nooit een boom ziet, hoogstens wat kale takken.”

De gang naar het plein werd nu een regelmatige martelgang en daarom besloot ik een vluchtplan te bedenken. Ik wil even verklappen, dat het helemaal niet leuk was, om altijd maar in een kooi te moeten zijn. Soms moest ik ook op het werk van de beul, waar het erg druk was met heel veel lawaai. Hij was lid van de volksvertegenwoordiging en dat verzeker ik je, was geen pretje. Mijn hoofd was vol als hij 's middags weer thuis kwam. Een zondagochtend heel vroeg, mocht ik van de beul van het frisse ochtendgloren genieten op zijn balkon. Ik floot vrolijk alsof ik de dag moest openen. Ik kreeg een schone kooi, en bleef fluiten terwijl hij bezig was. De beul was zo onder de indruk, dat hij niet oplette, dat het deurtje openstond. Ik verzamelde alle moed, balde de energie in de keel en nam, als een raket, een duik de kooi uit, de vrijheid in. Ik stond er nog een beetje versteld van, dat ik nog kon vliegen. De lessen van mijn moeder werden toen afgebroken en in de kooi had ik drie stokjes, waarop ik slechts de kunst van het springen kon beoefenen. Vliegen was er nooit bij. De beul schrok even, pakte daarna zijn mobiele telefoon en belde met een aantal vrienden. Die moesten komen helpen, om mij weer in de gevangenis te krijgen. Ik floot nog een afscheidslied: “Twatwa is vrij, is vrij, o wat ben ik blij.” Ik bleef nog even in de kruin van de tamarinde boom luisteren naar zijn plannen.

Met een volle maag vloog ik van boomkruin naar boomkruin en ik had al snel door in welke richting ik het Zuiden moest zoeken. Steeds verder, ook wanneer de maag begon te knorren. Ik had in de bloei van mijn leven niet voor mijn eigen voedsel

Voor voedsel en water moest ik soms wel ergens neerstrijken, een beetje risico nemen dus.. Bij elke grashalm met zaad, keek ik eerst naar de kleur, want wie weet heb ik te doen met een taratiki, een kleeftokje en ben ik zo weer in een kooi. Ik heb wel langer dan twaalf uren gevlogen, toen ik weer stemmen van mensen hoorde. Ik kwam iets lager vliegen en ontdekte dat ik boven een school in Kwamalasangutu was, helemaal in het Zuiden van het land. Ik weet het heel zeker, want ze zongen het volkslied van Kwamalasangutu. Doen ze altijd voor het slapen gaan. Daar voelde ik me plotseling vrij en veilig en heel voorzichtig waagde ik me, de volgende dag, op de voederplaatsen om voor mijn eigen eten te zorgen en van de vogelvrijheid te genieten. Met een beetje geluk vind ik ook mijn moeder terug. Ik krijg een druk leven. Eerst een vriendinnetje zien te vinden, een nestje bouwen en er voor zorgen dat de familie Twatwa niet zal uitsterven. Ik zal later mijn kinderen leren, nieuwsgierig te blijven, maar heel voorzichtig te zijn en vooral, zo vroeg mogelijk de taal van mensen verstaan. Dan ontdek je pas, dat ze vogelbeulen zijn, vooral sommige mannen. Ik laat heel gauw weten hoe het leven bij de Inheemsen bevalt. Ze hebben hier geen parlement, praten hier minder luid, kletsen weinig, scheppen niet op, dus geweldig. Misschien zullen mijn kindertjes iets meer tijd nodig hebben om de taal van mensen te leren. Geef niet, want tijd krijgen ze hier in overvloed, ook vrijheid en vooral vogelveiligheid.